

AKTIVNOST 1

Odkrijte skrite junake pod svojimi nogami!

Čas je, da postanete raziskovalci tal in odkrijete neverjetni svet deževnikov! Ti drobni junaki neutrudno ustvarjajo zdrava, rodovitna tla, ki omogočajo rast in razvoj vsega nad površjem. Vaša prva naloga v okviru GAD je, da se podate na **Talni safari** in spoznate te čudovite organizme ter življenje pod našimi nogami!

KORAKI

1

Vzemite svoj Vodnik za Talni safari! Na naslednji strani vas čaka vodnik, ki ga je posebej za VAS pripravilo združenje Soil Association. Uporabite ga in spoznajte nove prijatelje – deževnike!

2

Poiščite košček zemlje: Izberete lahko območje na šolskem dvorišču, vrtu, v lokalnem parku ali celo lončnico. Nato sledite nasvetom v svojem vodniku za Talni safari in začnite raziskovanje!

3

Zabeležite svoja opažanja: Preštajte število deževnikov, ki jih najdete, in v svoj vodnik za Pustolovščino v tleh zapišite njihovo velikost, barvo in vrsto.

4

Občudujmo deževnike! Objavite svoje rezultate preštevanja deževnikov in spoznanja o njih na družbenih omrežjih z oznakami [#GlobalActionDays](#) in [#SoilSafari](#) ter prispevajte k ustvarjanju globalnega zemljevida deževnikov!

Z udeležbo v tem Talnem safariju ne boste le spoznavali teh neverjetnih bitij, temveč tudi prispevali k svetovnim prizadevanjem za zaščito našega planeta. Torej, zavijajmo rokave, raziskujmo in odkrijmo čudeže tal!

Podajmo se na TALNI SAFARI

z **MOLEY** in Squirmmom!

Zdrava tla so polna deževnikov! Podajte se na talni safari in odkrijte neverjetna bitja pod svojimi nogami. Zabeležite svoja opazanja in spoznajte stanje tal v svoji državi!

Kako najti deževnike?

Iskanje habitata

Dvigni kamne in odmrlo deblo, preglej plast odpadlega listja in prekoplji gola tla. Odkrij skrivališča deževnikov in drugih talnih prebivalcev!

Tapkanje

Deževnike lahko na površje privabijo vibracije. Ustvari jih s stopanjem po tleh, poskusi plesati ali uporabiti glasbilo! Eksperimentiraj in opazuj, kako se odzovejo.

Namakanje

Navlaži območje trave, nato ga prekrij s črno plastiko (lahko uporabiš vrečo za smeti) in počakaj 30 minut. Voda bo napolnila rove deževnikov, kar jih bo spodbudilo, da prilezejo na površje.

Zibanje

V zemljo zapiči vrtno vile in jih 15 minut nežno nagibaj naprej in nazaj. Opazuj, kako vibracije privabijo deževnike na površje!

Bodi nežen z mano! Deževniki dihamo skozi svojo občutljivo kožo, zato z nami ravnaj previdno in z nežnostjo.

Preštej število deževnikov, ki jih najdeš na območju 1 x 1 m v pol ure. Natisni ta list, da ti bo v pomoč pri tvojem raziskovanju tal!

See full episodes of
Moley @moleyofficial

Ali veš?

- Deževniki lahko v enem dnevu pojedjo toliko hrane, **kot tehtajo sami!**
- **Njihovi iztrebki** obogatijo prst s ključnimi hranili in jo ohranjajo zdravo.
- **So tudi pomemben del prehranske verige** in predstavljajo okusno pojedino za ptice, ježe in žabe!

Na našem planetu živi več kot 20.000 različnih vrst deževnikov!

Tukaj so najpogostejše vrste, ki jih lahko najdete na vrtu, njivi ali v zelenih površinah.

Ne pozabi vrniti deževnikov nazaj v njihov dom, ko jih ne potrebuješ več.

Navadni rdeči deževnik (epigeična vrsta)

Živi nad zemljo v odpadlem listju, pod odmrlim lesom in v zgornji plasti prsti. Ima rdeče-rjavo barvo in meri med 1 in 7 cm v dolžino.

Modro-sivi deževnik (endogeična vrsta)

Živi pod zemljo in se premika vodoravno skozi zgornjo plast prsti. Lahko ga najdete tudi pod kompostnikom. Običajno je blede obarvan in meri med 2 in 12 cm v dolžino.

Evropski veliki deževnik (anecična vrsta)

Živi pod zemljo in se premika navpično skozi rove globoko v prsti (poiščite majhne kupčke deževnikovega iztrebka na površju tal, da najdete vhode v njihove rove!). Najverjetneje jih boste našli globlje v prsti ali v kompostniku. So temno obarvani in merijo med 15 in 25 cm v dolžino.

Zabeležite svoja opažanja!

Uporabite to tabelo za zapis vaših ugotovitev, nato pa delite svoje rezultate na družbenih omrežjih s ključnikom #SoilSafari!

DATUM	LOKACIJA	ŠTEVILO	VRSTA

See full episodes of Moley @moleyofficial

AKTIVNOST 1 **BONUS**⁺

Vam je bila Aktivnost 1 všeč? Tukaj je nekaj predlogov za podobne aktivnosti, ki jih lahko izvedete tudi po zaključku kampanje Global Action Days!

Starost

0-5
let

Senzorično vedro prsti

Pripravite senzorično vedro z vsemi »sestavlinami« za nastanek prsti: listi, vodo, blatom in (plastičnimi) deževniki. S tem boste mlajšim otrokom pomagali razumeti, kaj je prst in osnovne procese njenega nastanka.

6-12
let

Zgradite deževnikovo farmo

Na voljo je veliko poučnih vodnikov, ki vam lahko pomagajo pri izdelavi lastne deževnikove farme v šoli ali doma. Tukaj je en primer: [Kako zgraditi kompostnik za deževnike](#)

13-18
let

Kampanja za ohranjanje prsti

Organizirajte ozaveščevalno kampanjo o zdravju prsti in izobražujte lokalno skupnost o pomenu razkrojevalcev in detritivorov, ki živijo v in na prsti.

18+
let

Delavnica o kompostiranju

Organizirajte skupnostno delavnico o vermikulturi in prikažite, kako lahko organski odpadki izboljšajo zdravje prsti. Morda pripravite tudi čaj iz deževniških iztrebkov!

